

Mestna občina **Novo mesto**

Župan

Seidlova cesta 1
8000 Novo mesto
T: 07 39 39 244
F: 07 39 39 269

mestna.obcina@novomesto.si
www.novomesto.si

Številka: 122-0064/2021
Datum: 2. 11. 2021

**OBČINSKI SVET
MESTNE OBČINE NOVO MESTO**

- ZADEVA:** Vzpostavitev Sistema lokalne blaginje v Mestni občini Novo mesto
- PRAVNA PODLAGA:** 7. in 15. člen Statuta Mestne občine Novo mesto (DUL, št. 14/19 – UPB1)
- PRIPRAVLJALEC
GRADIVA:** Urad za družbene dejavnosti
- POROČEVALEC:** Sara Tomšič, podžupanja MONM
- OBRAZLOŽITEV:** V prilogi
- PREDLOG SKLEPA:** Občinski svet Mestne občine Novo mesto se seznani z vzpostavitvijo Sistema lokalne blaginje v Mestni občini Novo mesto.

Mag. Gregor Macedoni,
župan

PRILOGE:

1. obrazložitev,
2. predstavitev vzpostavitve Sistema lokalne blaginje v Mestni občini Novo mesto.

Mestna občina **Novo mesto**

Župan

Seidlova cesta 1
8000 Novo mesto
T: 07 39 39 244
F: 07 39 39 269

mestna.obcina@novomesto.si
www.novomesto.si

Številka: 000-00/0000-0 (0000)
Datum: 0. 0. 2007

OBČINSKI SVET MESTNE OBČINE NOVO MESTO

ZADEVA: Vzpostavitev Sistema lokalne blaginje v Mestni občini Novo mesto

I RAZLOGI ZA VZPOSTAVITEV SISTEMA LOKALNE BLAGINJE V MESTNI OBČINI NOVO MESTO

Blaginja (v tem oziru subjektivna blaginja, t.j. kako jo občani sami vidijo) se glede na izsledke številnih znanstvenih raziskav najočitneje ocenjuje na področjih ekonomskih dejavnikov, družine in zdravja posameznikov. To so zelo široka področja, ki za ljudi predstavljajo osnovo za oceno o tem, kako kakovostno je njihovo življenje.

Mestna občina Novo mesto ima kot edina mestna občina regije JV Slovenija razvitih veliko najrazličnejših programov na številnih področjih, na območju namreč delujejo številne javne in zasebne organizacije, ki (lahko) pozitivno vplivajo na kakovost bivanja in dela v občini. S temi programi in z delom organizacij na našem območju se organizirano poskuša zviševati kakovost okolščin v življenjih občanov in občank.

Na podlagi številnih pogovorov z omenjenimi organizacijami ter zaznavo izzivov, problemov in stisk posameznikov smo zaznali pričakovanje, da Mestna občina Novo mesto postane koordinator za uspešnejše premagovanje izzivov in problemov ter reševanje stisk tako posameznikov kot populacije kot celote. Pričakovan učinek ob prevzemu koordinatorske vloge je dvojen: prvi, višja stopnja uspešnosti reševanja posameznih primerov zaradi organiziranega pristopa več relevantnih deležnikov ter drugi, redno zaznavanje izzivov, problemov in stisk na terenu, kar ob višji pojavnosti primerov predstavlja impulz odgovornim za pripravo sistemskih rešitev.

II OCENA STANJA

Mestna občina Novo mesto je v številnih ozirih nadpovprečna, prav tako pa je v našem okolju prisotnih veliko kakovostnih programov in organizacij, ki delujejo na številnih področjih s ciljem večje blaginje posameznikov in družin. Najprej je tu vzpostavljena mreža javnih državnih ter lokalnih institucij, ki večinoma deluje po nacionalnih smernicah. Po pričevanjih občanov in občank je za rešitev dotičnega izziva zaradi splošne narave javnih ustanov v preveliko primerih težje najti rešitev – bodisi zaradi neznanja ali neinformiranosti, tudi zaradi omejenih, predvsem kadrovskih kapacitet teh institucij. Zelo pomembna in nezanemarljiva pa je mreža t.i. nevladnega sektorja, ki deluje po drugačnih predpostavkah in se tako marsikdaj izkaže kot posamezniku prijaznejša. Po podatkih¹ dostopnih občini, je v Mestni občini Novo mesto v programe nevladnih organizacij vključenih tja do 8.000 posameznikov, ki so na takšen ali

¹ Glede na številke v poročilih nevladnih organizacij, ki so prijavitelji na javne pozive MONM za sofinanciranje s področja zdravstva in sociale.

drugačen način potrebni podpore, storitev oz. vključitve v programe. Preko dejavnosti teh organizacij se vključeni občani in občanke ter njihovi svojci lažje spopadajo s številnimi izzivi² zdravstvene ali t.i. socialne narave. Veliko je tudi takih, ki podpore sploh ne poiščejo. Še več je takšnih, ki bi sprejeli pomoč, pa ne poznajo, kaj je v sistemu na območju Mestne občine Novo mesto na voljo.

Po pogovorih z različnimi organizacijami, tako javnimi kot nevladnimi, bi k reševanju izzivov ljudi in stisk, v katerih se lahko vsak od nas znajde, pripomoglo boljše informiranje o možnostih in priložnostih ter agilno koordinatorstvo organizacij, ki delujejo na posameznih področjih. S tem bi posameznik dobil podporo na enem mestu in imel priložnost načrtovati si pot spopadanja z izzivom ali rešitve stiske na podlagi preverjenih informacij. Mnogi te vrste koordinatorstvo vidijo na Mestni občini Novo mesto, ki pa bi na drugi strani prišla do rednih informacij o stanju na terenu. Slednje bi Mestni občini Novo mesto še podkrepilo napore na posameznih področjih, ki so za naše okolje specifični in jih je potrebno celovito nasloviti. S tem bo vložek lokalne skupnosti usmerjen tja, kjer se ga potrebuje in ciljno prispeval k preprečevanju prvotnega nastanka izzivov ali stisk.

III CILJI IN NAČELA

Mestna občina Novo mesto kot nosilec izvornih in prenesenih nalog organiziranja skupnosti bo z vzpostavitvijo Sistema lokalne blaginje prevzela koordinatorstvo naporov vseh delujočih organizacij na relevantnih področjih delovanja za blaginjo naših prebivalcev. Koordinatorstvo prevzema s cilji, prvič, postati uporabniku prijazna občina, v kateri se je mogoče še učinkoviteje spopadati z izzivi in stiskami, drugič, doseči največje možne učinke na blaginjo ljudi glede na vložek tako lokalne skupnosti kot tudi države, tretjič, vzpostaviti načine systemskega urejanja posameznih področij, ki izhajajo iz trendov in potreb posameznikov na terenu, četrtič, vzpostaviti trajne povezave in redno sodelovanje med organizacijami na posameznih področjih.

Načrt vzpostavitve Sistema lokalne blaginje v Mestni občini Novo mesto predvideva več izvedbenih nalog. Prva in najpomembnejša je vezana na vzpostavitev spletnega kataloga informacij vsega, kar je pri nas na voljo za posameznike, ki se lotevajo reševanja izziva ali stiske sami ter oblikovanje t.i. Pisarne lokalne blaginje, s čimer želimo posameznikom nuditi enotno vstopno točko, ko se v življenju soočijo z izzivom ali stisko. V tem oziru bodo dobrodošli vsi občani in občanke Mestne občine Novo mesto z izzivom ali stisko, zaposleni v pisarni pa bodo z vsakim pripravili načrt ter tlakovali pot do rešitve v okviru tega, kar je za njih v posamezni situaciji na voljo. Naloga odgovornih na občini pa bo redno in sprotno pridobivanje novih informacij, ki bi lahko koristile našim občanom, spremljanje trendov blaginje naših prebivalcev ter iskanje rešitev za tako konkretne kot tudi systemske izzive, ki se oz. se še bodo pojavljali. Ostale izvedbene naloge so vezane še na vzpostavitev primerne supervizije sistema, operacionalizacije koordinatorstva ter strukturirano strateško delovanje na posameznih področjih.

Z vzpostavitvijo Sistema lokalne blaginje okrepljujemo izvajanje številnih nalog občine iz 7. člena Statuta Mestne občine Novo mesto, ki se nanašajo na področja blaginje življenja v naši lokalni skupnosti. Ob trajnostni in kontinuirani aktivnosti na področjih zdravja, sociale, preventive, izobraževanja, zdravega načina življenja, vključevanja posameznikov, informiranja in ozaveščanja bo stopnja t.i. percipirane blaginje pri naših ljudeh iz leta v leto pričakovano višja.

IV OCENA FINANČNIH IN DRUGIH POSLEDIC

---

² Programi organizacij bolnikov s specifičnimi diagnozami ali prirojenimi stanji, za boj proti odvisnosti, za zaščito pred družinskim nasiljem, za pomoč ob socialnih stiskah in še mnogi drugi.

Za vzpostavitev in delovanje sistema lokalne blaginje predlagamo oblikovanje novega načrta razvojnih programov »OB085-22-0025 Sistem lokalne blaginje«, ki za vzpostavitev predvideva 32.000 EUR proračunskih sredstev (vzpostavitev spletne in fizične informacijske točke) ter proračun v višini 7.000 EUR za letno delovanje v prihodnjih letih. Ob tem je potrebno prišteti še delo treh članov tima, morebitne stroške delovanja supervizije ter materialne stroške delovanja pisarne lokalne blaginje, ki odpadejo na pisarniške prostore.

Vzpostavitev Sistema lokalne blaginje bo posegel v organizacijo dela na Uradu za družbene dejavnosti, kamor Sistem organizacijsko umeščamo v obliki delovanja tričlanskega tima.

V PREDLOG SKLEPA

Občinski svet Mestne občine Novo mesto se seznani z vzpostavitvijo Sistema lokalne blaginje v Mestni občini Novo mesto.

Pripravila:
Sara Tomšič,
podžupanja MO NM

SISTEM LOKALNE BLAGINJE

v Mestni občini Novo mesto

1. Uvod

Koncept lokalne blaginje ali točneje lokalnega sistema blaginje (local welfare system) temelji na treh ključnih predpostavkah in sicer, da so lokalni sistemi blaginje bolj učinkoviti od nacionalnega sistema blaginje; da omogočajo boljšo participacijo ljudi kar pomeni, da so bolj demokratični; in da so naravnani trajnostno. Predpostavka o učinkovitosti lokalnega sistema blaginje temelji na postulatu, da v kompleksni postindustrijski družbi zadovoljevanje posameznikovih potreb zahteva več javnopolitičnih (policy) ukrepov usmerjenih v zviševanje blaginje, pri čemer ti ukrepi morajo biti oblikovani skladno z lokalnim kontekstom oziroma specifikami okolja v katerem ljudje živijo. Ideja o večji demokratičnosti temelji na tezi po kateri oblikovanje javnih politik v lokalnem okolju avtomatsko pomeni opolnomočenje državljanov, in večjo vključenost nevladnih organizacij v sistem odločanja s čemer se krepi potencial demokratičnosti. Prenos pristojnosti na raven lokalne samouprave prav tako predstavlja veliko bolj trajnostno rešitev. V lokalnem sistemu blaginje si oblast na lokalni ravni lasti pravice za zbiranje resursov potrebnih za oblikovanje in implementacijo ukrepov na področju socialne politike, pri čemer je težišče zadeve usmerjeno na gospodarske akterje in druge družbene skupine, ki predstavljajo potencialne donatorje in (so)oblikovalce javnih politik (Andreotti idr. 2012, 1296).

Večina sodobnih raziskovalcev in oblikovalcev javnih politik ta sistem vidi kot kombinacijo (in koordinacijo) javnih politik, ki jih oblikujejo vlade in javnih politik oblikovanih s strani entitet z ravni, ki je nižja od nacionalne: regije, province, občine, krajevne skupnosti itd. (Mingione in Oberti 2003; Johansson in Panican 2016; Kutsar in Kuronen 2015).

Pogled na lokalno dimenzijo sistema blaginje ne pomeni, da morajo javne politike postati lokalni produkt. Praktično v vsaki državi nacionalni zakoni sprejeti v parlamentu in institucije, ki jih implementirajo, ostajajo osrednji sistem skozi katerega se izvajajo politike kot so pokojninska, zdravstvena, socialna, družinska itd. Lokalni sistemi blaginje predstavljajo poseben (dodaten) mehanizem, ki se priključuje na politiko oblikovanja (ter financiranja in implementacije) javnih politik v državi, in se usmerja v zadovoljevanje posebnih potreb državljanov v lokalnem okolju. Lokalni sistemi blaginje niso fiksne strukture ampak dinamični procesi, ki so močno determinirani s strani družbeno-ekonomskih in kulturnih značilnosti okolja v katerem se oblikujejo in delujejo. Združujejo različne deležnike – politične in nepolitične akterje; javne in zasebne organizacije, ki se ukvarjajo z oblikovanjem in implementacijo javnih politik s področja blaginje; in različne profile oseb, ki imajo različne potrebe (glej Andreotti idr. 2012; Mingione in Oberti 2003). Lokalni sistem blaginje tako ne smemo razumeti kot prenos socialne države iz državne na lokalno raven, ampak kot sistem, ki ljudem zagotavlja različne potrebe pri čemer uporablja lokalno dostopne kadrovske, finančne in druge resurse. Vsak element je odvisen od drugih elementov s katerimi skupaj oblikuje celostni sistem. Čeprav se oblikujejo na lokalni ravni, lokalni sistemi blaginje predstavljajo odprte sisteme, ki se v različnih stičnih točkah lahko povezujejo, med sabo in z drugimi sistemi iz različnih ravni. Koncept lokalnega sistema blaginje je lahko oblikovan kot presek lokalnega in drugih ravni (nacionalna, supranacionalna), z namenom uresničevanja lastnih ciljev.

2. Namen in cilji vzpostavitve sistema lokalne blaginje

Mestna občina Novo mesto je kot regijsko središče sedež številnih javnih, zasebnih in nevladnih organizacij, ki delujejo na številnih področjih, katere prištevamo v sistem lokalne blaginje, če ga gledamo širše. Te delujejo na t. i. področjih družbenih dejavnosti, kamor

prištevamo socialno in zdravstveno varstvo, formalno in neformalno izobraževanje, spodbujanje zdravega načina življenja, vključevanje v rekreacijo in športne aktivnosti, kulturno udejstvovanje, družbeno aktivnost in vključenost, skrb za otroke, mladino, starejše in posebne ranljive skupine pa tudi razvoj prostora in skrb za primerno in zdravo življenjsko oziroma bivalno okolje. Pravzaprav gre za zelo široko in obsežno področje izvirnih nalog občin v skladu z nacionalno zakonodajo in Statutom Mestne občine Novo mesto – zajema skoraj vse razen neposrednega razpolaganja s premoženjem občine ter neposrednim investiranjem v infrastrukturo. Čeprav je potreba tudi po slednjem na področju družbenih dejavnosti trajna.

Ob večletnem delu in spremljanju delovanja zgoraj omenjenih organizacij, prisotnosti na terenu ter rednemu vzdrževanju stikov tako z uporabniki storitev kot tudi ponudniki storitev v teh organizacijah, lahko zaključimo, da je ponudbe za reševanje življenjskih izzivov naših občanov in občank dovolj, manjka pa koordinacija naporov za doseg posameznikov, ki podpora pri tem procesu potrebujejo. Tistih, ki jih niti državni sistemi blaginje ne dosežejo, čeprav so na voljo mehanizmi, zato, da si posamezniki sami izboljšajo svoj položaj v katerem se nahajajo.

Čeprav si z vzpostavitvijo sistema lokalne blaginje želimo na enem mestu, ob usmerjanju k tako nacionalnim kot lokalnim resursom, pripomoči k vse večji blaginji tistih, ki so zaradi najrazličnejših okoliščin izključeni oz. postavljeni na rob, si obetamo s časom postati tudi referenčna točka za vsakogar, ki si želi izkoristiti priložnosti, ki so mu oz. ji v Mestni občini Novo mesto in Republiki Sloveniji na voljo. Verjamemo, da lahko s trudom za čim večjo stopnjo vključenosti naših občanov postopoma zvišujemo zaznavno kakovost življenja in stopnjo blaginje v naši občini.

Namen vzpostavitve sistema lokalne blaginje je tako ustvariti dodano vrednost obstoječemu sistemu družbenih dejavnosti s povezovanjem, informiranjem, podporo in usmerjenim razvojem na vseh omenjenih področjih.

Zastavljeni cilji so sledeči:

1. postati občanom še prijaznejša občina, v kateri se je mogoče še učinkoviteje spopadati z izzivi in stiskami,
2. doseči največje možne učinke na blaginjo ljudi glede na vložek tako lokalne skupnosti kot tudi države,
3. vzpostaviti načine systemskega urejanja posameznih področij, ki izhajajo iz trendov in potreb posameznikov na terenu ter
4. vzpostaviti trajne povezave in redno sodelovanje med organizacijami na posameznih področjih.

Izvedbeni cilji so sledeči:

1. vzpostavljeni spletna (učeči se spletni portal s širokim naborom uporabnih informacij) in fizična informacijska točka (pisarna lokalne blaginje za individualno obravnavo in podporo posameznikom),
2. oblikovanje podpornega tima za izvajanje aktivnosti pisarne lokalne blaginje ter
3. operacionalizacija koordiniranja delovanja področnih institucij in organizacij.

3. Pristop k vzpostavitvi

Za vzpostavitev sistema lokalne blaginje je potrebno v okviru občinske uprave v prvi vrsti oblikovati tim zaposlenih, ki bodo tvorili jedro delovanja tako spletne kot tudi fizične informacijske točke. Za začetek predlagamo tim treh zaposlenih iz področij organiziranja in informiranja, pravne stroke ter socialnega dela. Pričakujemo, da bomo za vzpostavitev tima izvedli prerazporeditev obstoječih sodelavcev. Kljub pričakovanju pa se nakazuje, da so

resursi na področju socialnega dela premajhni, področje pa preveliko, zato se izkazuje potreba po eni dodatni zaposlitvi tega profila v letu 2022. Tim bo deloval v okviru Urada za družbene dejavnosti na Občinski upravi.

Tim bo po vzpostavitvi odgovoren tudi za prvotno vzpostavitev spletne in organizacijo dela v fizični informacijskih točki.

Po zgledu delovanja organizacij s področja socialnega in zdravstvenega varstva, bomo že na začetku vzpostavili ustrezno obliko supervizije za delovanje sistema lokalne blaginje v podporo tako zaposlenim v okviru sistema kot tudi za skrb za nenehno dvigovanje kakovost storitve, ki jo vzpostavljamo.

4. Predvideni resursi

Za vzpostavitev in delovanje sistema lokalne blaginje predlagamo oblikovanje novega načrta razvojnih programov »OB085-22-0025 Sistem lokalne blaginje«, ki za vzpostavitev predvideva 32.000 EUR proračunskih sredstev (vzpostavitev spletne in fizične informacijske točke) ter proračun v višini 7.000 EUR za letno delovanje v prihodnjih letih. Ob tem je potrebno prišteti še delo treh članov tima, morebitne stroške delovanja supervizije ter materialne stroške delovanja pisarne lokalne blaginje, ki odpadejo na pisarniške prostore.

Sistem lokalne blaginje oz. tim odgovoren za njegovo delovanje bo v bodoče aktivno iskal tudi priložnosti za zunanje financiranje aktivnosti, ki jih bodo prepoznali v okviru svojega delovanja na posameznih področjih. Predvidevamo, da bodo glavni predlagatelji prijav na državna in evropska sredstva, s katerimi bi lahko Mestna občina Novo mesto kot partner oz. prijavitelj aktivneje izvajal projekte iz t.i. »mehkih področij«, katerim se zavezujemo z vsakokratnim sprejemanjem občinskih strateških dokumentov.

5. Uporabljeni viri

Andreotti, A., Minigione, E. in Polizzi, R. (2012) Local Welfare Systems: A Challenge for social Cohesion. *Urban Studies* 49(9), 1925-1940.

Johansson, H. in Panican, A. ur. (2016) *Combating Poverty in Local Welfare Systems*. London: Palgrave Macmillan.

Kutsar, D. in Kuronen, M. ur. (2015) *Local Welfare Policy Making in European Cities*. New York, London: Springer.

Mingione, E. in Oberti, M. (2003) The Struggle against Social Exclusion at the Local Level: Diversity and Convergence in European Cities. *European Journal of Spatial Development*, No. 1, dostopno prek: <http://www.sociologyofeurope.unifi.it/upload/sub/Presentazioni/Mingione%202.pdf> (1. 9. 2016).